

Møllen blive ham ikke- saa lidt kostbarere. Det forekommer mig dog, at det maa være uden betydelig Indflydelse paa Sagen, om man giver den Vedkommende en lidt længere Tid. Det Forslag, Udvalget har stillet til § 8, har man egentlig stillet for at fremstille Sagen noget tydeligere, men det forandrer efter Udvalgets Skjøn ikke videre Forholdet, saaledes som det maa være, selv om Thinget ikke antager dette Endringsforslag. Jeg skal derfor aldeles henstille til det ærede Thing, hvorvidt det vil gaae ind paa dette Endringsforslag eller ikke.

Orsted: De foreliggende Paragrapher indeholde tildeels kun en Gjentagelse af hvad de hidtilgjældende Love have fastsat; de forekomme mig mindre hensigtsmæssige, da de dog ikke ville gjøre de ældre Love overflødige; thi det Væsentligste af hvad der indeholdes i § 5, er dog en Henviisning til Forordningen af 3die Junii 1825. Der er kun fæstet en væsentlig Forandring i de hidtilbestaaende Forhold ved Slutningen af Paragraphen, hvor der siges, at de nærmestbeliggende Møller have Fortrinret til at opføre deres nye Mølle. Jeg kan ikke have Noget imod denne nye Bestemmelse, forsaavidt jeg antager, at i det Hele den omhandlede Lov gaaer Møllerne for nær, og man altsaa kunde søge nogen Dypreislning herfor ved det, der er foreslaaet i § 5. Men ellers finder jeg ikke i og for sig denne Bestemmelse aldeles hensigtsmæssig, forsaavidt den ogsaa afviger fra det Hidtilbestaaende. Naar der var Spørgsmaal om at opføre en Mølle, og da de tilgrændsende Møllere havde tilbudt at ville opføre den, saa fik de vel Fortrinret, naar Dilemmedet derved kunde opnaaes, men det var ingen Ret, det var Noget, der var bestemt i Loven. Jeg maa desuden bemærke, at efter Ordene i selve Lovudkastet anseer jeg det ikke for ganske tydeligt, at det skal være en bestemt Berettigelse for den nærmestboende Møller. Naar en ny Mølle skal anlægges, enten fordi den nærmestboende Møller ikke forsvarlig kan fyldestgjøre Sogningen, eller der er Spørgsmaal om en ny Mølles Anlæggelse i Kjøbstæderne, kan der være nogen Betænkelighed ved at indrømme de ældre Møller en absolut Berettigelse til der at opføre saadanne nye Møller; det vil navn-

lig meget let kunne benyttes af de Møllere, som slet ikke ere istand til eller tænke virkelig paa at opføre nye Møller, til at fraholde de Andre, og det forekommer mig, at den ærede Ordfører selv antog, at det vilde blive Tilfældet, at man maatte gaae paa Accord med de nærværende Møllere, for at faae dem til at frasalde det af dem antydede Forsæt, for derved at faae Leilighed til at opføre en ny; men det vilde være at tilstaae dem en Fordeel, som i og for sig vilde være uberettiget. Hvis man vil fremme et bedre Møllevesen, er det en meget stor Hindring, at Speculationer blive opfatte i saa lang en Tid, som 2 Aar er. Imidlertid skal jeg med Hensyn til de øvrige Ubilligheder, som jeg troer indeholdes i Lovudkastet, stemme for denne Paragraph, fordi jeg troer, at hvis Loven i det Hele er ubillig, vil det tjene noget til at forminde denne Ubillighed, at tilstaae de nærværende Møllere en saadan Begunstigelse. Der er iøvrigt nogen Banskkelighed ved at sige, hvem der skal regnes for de nærmestboende Møllere. Det er især vanskeligt ved Kjøbstadmøller, da der paa Kjøbstadsgrunden ligger den ene Mølle tæt ved den anden. At afgjøre, hvilken af disse Møller der skal have Fortrin som den nærmestliggende, er vistnok ikke let. Jeg skal iøvrigt med Hensyn til Kjøbstadmøller gjøre en Bemærkning i Anledning af den ærede Ordførers Bemærkning om, at der ogsaa vare Kjøbstadmøller, hvor paa der hvilede Hartkorn; det er mig nøie bekendt, fordi Cancelliet har foranlediget en Undersøgelse om, hvilke Møller der vare i dette Tilfælde. Men det er her uden Betydning. Det ligger ikke i Kjøbstadmøllernes Væsen at have Møllestyld. De ganske enkelte Møller, som have Hartkorn, ere ikke i en anden Stilling med Hensyn til de øvrige Kjøbstadmøller, de have blot denne Byrde fremfor de andre. Vil man spørge om Kjøbstadmøllernes Stilling med Hensyn til Landmøllerne, bliver den og aldeles den samme, uagtet der ere enkelte Kjøbstadmøller, som have Hartkorn. Det kan ikke komme i Betragtning med Hensyn til at forhindre nye Møllers Anlæg i Kjøbstæderne, men kan kun komme i Betragtning, naar der er Spørgsmaal om at anlægge andre Landskingsmøller i mindre